

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGI AGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ.
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Városligeti fasor 1.
Hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Kéziratok nem lesznek visszatérítve.

Megjelenik minden hó
— 1-én és 15-én. —
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

TARTALOM. A főváros dohánykistözsdei. — Mit szivaroznak a királyok? — Vegyések. — Hirtelmeny.

A főváros dohánykistözsdei.

A végével kezdjük meg. Amit e cikkben okadatolni akarunk, már ismételtlen is elmondtuk. — Nem vádoljuk a hivatalnokszereget, aki a rendeletek ellenére támogatja a kihágásokat, miután nagyon is jól tudjuk, hogy a hivatalnokság tehetetlen ama tényállással szemben, amely a főváros és vidék ezernyi szorgalmas és munkás embereinek kiszámíthatatlan károkat okoz.

Vádoljuk a korrupciót, mely a nyilvános élet valamennyi terén, de főleg ott terpeszkedik ki, ahol a hatósági ténykedések szükségessé válnak. Mindenki, akinek a nyilvános életben néminemű szerepe útut vagy legalább úgy véli, hogy szerepel, elég jónak hiszi magát a protezsáláshoz. Egy nagy állás elnyerésekor, legyen az akár tiszteletbeli, rögtön mutatkozik a protezsálás vágya, az igyekezet másokat is talpra állítani. Ez magában véve dicséretreméltó lenne, ha a háttérben nem ólálkodna a legközönsége-sebb, durva érdek. Majd egy szép aszszony, majd pedig a pénzvág, komaság, rokonság vagy kortesszolgálatok díjazása, indított okai annak, mi arra készíti a protektort, hogy protezsáljon és nevének hangzása által a kötelességtudó becsületes hivatalnokot elkábítsa.

Igenis, valóságos botrány ez, hogy az ugynevezett magasállású egyének micsoda hidegvérrel, formálisan erőszakolják a hivatalnokszereget, hogy meggyőződésük és lelkiismeretük szava ellenére cselekedjenek. — Botrány ez a mód, ahogy a protekcióit egy oly téren gyakorolják, hol mindenestre csapással jár, tönkre téve existenciákat s a protezsált egyének sirt és abban az esetben, ha a protezsálás eredménytelen jár. Megirtuk már hónapok és hetek óta e botrányos dolgokat, melyek ama protektoroknak lehet felróni, akik ellen még az ország magasabb állású hivatalnokai sem védekezhetnek. Nem használ el semmit. Daczára annak, hogy miniszter és államtitkár kinyilatkoztatták, hogy rendkívül károsnak tartják a tözsdek számainak növekedését, mindezek ellenére nincsen az évnél olyan napja, amikor ne adnának ki újabb dohányengedélyt. Sajnos, hogy e magas egyének valószínűleg oly kicsinyesnek találják ez ügyet, hogy az ország pénzügyigazgatóságainak, továbbá a pénzügyminiszteriumnak kereken megtagadná újabb engedélyek kiadását s így könnyű dolguk van a protektor uraknak, már csak annál az oknál fogva is, hogy az ily nagy úr névjegye vagy pláne személyes megjelenése rendkívüli módon impo-

nál. Mi azonban egész nyíltan kijelentjük, hogy ezen urak nekünk legkevésbé sem imponálnak, sőt szándékunk mindannyiszor, ha egy protekció történetke a fülünkhöz jut, valamennyi részletével a nyilvánosság elé hozni. Bizonyos okok miatt még eddig nem nyilatkoztunk, még pedig azért, mert tekintettel voltunk a kényszerhelyzetbe jutott hivatalnokokra.

De most már a soknál is több. Ugy látszik, mintha Magyarország tözsdei terén teljesen a protekció terjesztene ki karjait, hogy rombolólag hasson. Ez már nagyon is sok. Ennyire nem szabad jutnia.

Nagyon is jól tudjuk, hogy ezeket a mi véleményeinket és nyilvánításainkat hivatott helyen olvassák és meg vannak győződve azok igazságáról. Nagyon jól tudjuk, hogy kezdve a pénzügyi biztossnál, fel egészen a hivatott vezetőig, minden egyes tudja, hogy igazunk van s minden egyes kárhóztatja ezen állapotot, mely immár botrányossága által a végletekig jutott. És mégis el lesz törve a protekció és naponként kiadatnak a dohányengedélyek? És ezek után kívánják a kishivatalnokoktól, hogy hivatásukat lelkiismeretesen töltsék be, ha minden nap, minden órában láthatják, hogy egy püspök, egy tábornok, képviselő vagy egy jó kortesnek bizonyult kereskedő ajánlása többet számít, mind a törvény és igazság?

Nem csodálkoznánk e körülményen annyira, mint jelenleg, ha tényleg szegény segélyre szoruló emberek támogatásáról lenne szó, ha ezt egyáltalán támogatásnak lehetne nevezni.

Most azonban itt először is nem támogatásról van szó, csak egy szeszélyről, amely arra van hivatva, a már régebben működő tözsdek bevételeit kevesíteni, másrészt a protektor urak csak a leg-ritkább esetben protezsálnak igazán segélyre szoruló embereket, miután azokról van szó, akik a középkor idejét áthaladva, egykori szépségükért utolsó szerelmi díjazás gyanánt ilyenmü protekciókkal végleg jutalmaztatnak.

Amint mondjuk, már többször is firtattuk ezt a fejezetet, sajnos nagyon csekély vagy jobban mondva semmi eredménytelenséget. Csekélynek vesszük ama eredményt, hogy a becsületes kötelességtudó hivatalnok e cikk olvasásakor felsóhajt, miután az állapotok javítására semmit sem tehet; eredménytelenséget pedig a folytonos folytatódó engedélykiosztásban látunk, mely nem szűnik sem a fővárosban, sem az ország vidéki városiban.

Felfogjuk, hogy ezen ügy még ezideig nem került szóba a képviselőházban, mi-

után a képviselők egy nagy része szintén a protektorok közzé sorakozik. De csalódnak ezek az urak, ha azt hiszik, hogy ez örökké így fog tartani.

Még a hernyó is felüti fejét, ha tiporjék. Ha ilyen formán folytatódik a dolog, megfogunk mozdulni az ország kistözsdei. Végre is, az engedélyek kiosztása bizonyos rendszabályokhoz vannak kötve. Mutassanak fel csak egy esetet is, hogy e rendszabályok betartottak.

Mit szivaroznak a királyok?

Tévednek azon emberek, akik azt hiszik, hogy a koronás fők mindig a legdrágábbt és legjobbat szívják. Már csak annál az oknál fogva sem, miután a legdrágább nem mindig szokott egyuttal a legjobb is lenni. A királyok némelyike élvezetet talál az elég olcsó dohány-nál is és ezáltal a bölcs takarékság szép példaképét nyújtja azon férfiaknak, kiknél a fényűzés kevésbé könnyű, mint a fejedelmeknél. Tudvalevő, hogy a mi uralkodónk, Ferencz József király a legutóbbi időnkig az ugynevezett Császár-Virginia szivarokat szivta, amelyek a laibachi szivargyárban csakis az ő személye részére lettek előállítva s melynek darabja 20 fillérbe kerül. Néhány év óta azonban királyunknak egészségügyi okoknál fogva le kellett mondani a Virginia szivarok élvezetétől s csak néha-néha engedni meg magának, hogy orvosi tanács folytán, egy pipa török-dohányt szívjon. Amikor Abdul Hamid szültánnak tudomására jutott, hogy királyunk már most csak török-dohányt szí, 100 000 csomaggal küldött neki „kicsinyéből”, amelyek a legfinomabb török-dohányt tartalmazták s olv gyöngéd és kiválóasztott finomsággal bírnak, hogy a kereskedelem terén soha elő nem fordulhatnak, lévén ez a szültán palotahivatalnokainak legszigorubb felügyelete alatt előállítva. Ez időtől fogva gondosan figyel az összes hívők „hatalmas” uralkodója, hogy királyunk udvaránál kicsinyei mindenkor képviselve legyenek és így aztán az első küldemény követte a többi.

Luitpold bajor régensherczeg is csak olcsó szí. Kedvence a „Donna Anna” szivar, melynek darabja 24 fillér; egy erős íz-szivar, melyből az ősz fejedelem évtizedek óta káros hatás nélkül naponta 8—10 darabot elfüstöl. Vendégeinek pedig kétfajta importált szivart adat, egy 40 és 90 filléres árut.

A 83 éves Adolf luxemburgi nagyherczeg a mi Regalia-Favorita szivarjainkat szí, darabonként 40 fillért és imitt-amott, hogy izlelőjének egy kis változást hozzon, egy Császár-Virginia szivart szí el, mint amilyet a mi királyunk szokott azelőtt.

II. Vilmos, a németek délczeg császára sem ad ki sok pénzt a dohányzásra, naponként csak néhány szivarkát szí el, melyeknek darabja

25 fillér. Vendégei pedig jó Flor de Cuba, valódi Upmann vagy Bock szivarral lesznek megkínálva. A trónörökösnek pedig 16 éves születés napja alkalmával lett a császár által a szivarozás nyilvánosan engedélyezve és az apa egy különös módon ötvöztött ezüst szivarkadobozt adott át fiának, miattal megjegyezte: „Tanácsom neked, hogy az első szivarkát ebéd után szidd el és azután idejekorán vonulj vissza a társaságtól”. Különben az ötszáz szivarkának, melyet a doboz tartalmazott s melylyel a király a trónörököst megajándékozta, nagyon hosszú szopokája van, vékony és természetesen könnyű, de nagyon jó dohányt tartalmaz s így tehát nem volt szüksége a trónörökösnek az apai tanács szerint cselekedni.

Az olasz királyi házban, hol a takarékoság mint öröklött szellem uralkodik, nem sokat pazarolnak el dohányzásra. Például I. Viktor Emánuel finom nedves importáltakat szivott, váltakozva egy nehéz „hosszu lelkével” (Virginia) kora reggeltől egész lefekvésig. A legnehezebb szivarok sem voltak eléggé nehezek e közkedveltségű királynak és majdnem minden változás nélkül ugyanazon olcsó szivarokat szivta évtizedeken keresztül, miattal fia, Umberto király, aki szintén nagyon erős dohányzó volt, a változást jobban kedvelte. Umberto király előszeretettel szitt olcsó szivarokat, de egyiptomi szivarkákat is, meg nehéz, nem illatosított amerikai dohányt II. Viktor Emánuel a szivart kedveli és a szivarkafüstötél teljesen és örömmel szép nejeére, Helenára hagyja, aki atyjához, Nikita montenegrói fejedelem és annak nejehez hasonlóan szenvedélyesen szereti a dohányzást.

Ezzel szemben az angol királyi udvarnál nagyon drága szivarnemeket szivnak. VII. Edvard király a legdrágább szivarokat élvezi és pedig ezenként 9000 koronával lesznek fizetve. Naponként körülbelül 60 koronát füstté változtat, mely összeg egy év alatt 22000 koronát tesz ki. A király különben vendégei részére még egy sokkal drágább dohánylevélből készült szivart tart készletben, az úgynevezett „Rosa Aromaticát”, melyből ama tisztaságból, ahogy a király kedveli, 15000 koronában lesz ezer darab számlíva. Edvard királynál különben a fényűző dohányzás dolgában még fölöttébb áll a connaughti herceg. A herceg erős dohányzó és szivar, dohány dolgában rendkívül innyencz. Szereti a friss nedves importált szivarokat, melyek közül (El Sol) egy drb 18 kor. kerül.

Szenvedélyes cigarettázó a yorki herceg, naponként sohasem szí 20 darabnál kevesebbet. A herceg iz-dohányzó és az orosz dohányt a törökkel szemben előnyben részesíti, de — erősen illatosítottat hagyja a dohányt és egy cseklake opiumot hagy keresztül juttatni rajta. Szivarkái aránylag olcsók, darabonként 35 fillérbe kerülnek. II. Miklós orosz cászár a mértékletes dohányzók közé tartozik, csak szivarkát, szí körülbelül ötöt vagy hatot naponként, de a legválogatottabb nemektől, melyet Abdul Hamid szultán dohánykincseiből küld neki. Abdul Hamid nem az, amit feltételeznek róla, hogy szenvedélyes dohányzó. Az Isten országának árnyéka, amint már említettük, a feltétlenül megbízható palota hivatalnokainak szigorú felügyelete alatt készített szivarokból dohányoz és környezetének vallomása szerint sokkal kevesebbet, mint némely más muzelmán. A vizipipából csak esténként és hozzá legközelebb álló társaságban szí, — mértékletesen, nagyon is mértékletesen, mióta valamennyi hívők uralkodója gyomor-elnálkásodásban szenved, amely étvágyát rontja és zavarólag lép fel. Ennek ellenében öröme telik a szultánnak abban, hogy legpompásabb szivarkáiból a vele baráti viszonyban álló fejedelmeknek küldjön. Spanyolország gyermekifju

királynak Alfonznak 13 éves korában lett megengedve, hogy dohányozzék s feladta ez élvezetet olyan okból, mely nemes szívének, magasabb gondolat menetének becsületére válik. Röviddel ezelőtt arról beszélt fiával Spanyolország anyakirálynéja, hogy az ország elszegényül és mennyire szükséges lenne sok helyütt az újítás és takarékoskodás. „Anyám”, mondta erre a fiatal uralkodó, „én már határozotam, hogy mindannyiunknak valamit fel kell adni, hogy az országok segíthessünk, valami fényűzést. Én magam részéről már elkövetem, — feladom a dohányzást”. Remélhetőleg Spanyolország pénzügyi viszonyai javulni fognak annyira, hogy a király, ha majdan az uralkodás terheit ifjú vállaira veszi, megengedheti magának azt az élvezetet, hogy egy „cigáros“-t elszijjon.

Vegyesek.

Gassner Pál kir. tanácsos, pénzügyigazgató. Egrészét élénk sajnálkozással, másrészből nagy megelégedéssel vettük tudomásul *Gassner Pál* kir. tanácsosnak a fővárosi pénzügyigazgatósági állásától való elváltását, hol öt éven át oly szép eredménytel működött, mint elődjei közül alig egy is és nagy mértékben sikerült neki úgy a vele érintkezésben álló közönség, mint a felsőbb hatóságok kegyét megnyerni, a kik benne a tehetséges, lelkiismeretes, energikus, szorgalmas és becsületes hivatalnokot feltalálták és tisztelték. Fő- és székvárosi adófelügyelővé való kinevezése ama nagy bizalom kifejezéséből ered, amelylyel a pénzügyminiszter iránta viseltetik s mely továbbá visszavezethető ama körülményre, hogy a közönséggel való érintkezésben viselkedése és bánásmódja igazán mintaszerűnek lehet nevezni. A budapesti dohányárosok, kik utalva valának a volt pénzügyigazgatót igen gyakran kicsinyes ügyekben felkeresni, bizonyítják, hogy mindenkor készséggel segített tettel és tanácsal, ahol csak lehetséges és szükséges volt, valamint hogy nem volt akaratában a tőzsdék számát növesztetni, daczára a sok protektoroknak, a kik nála jelentkeztek. Lelkünkben óhajtuk, hogy nagy tehetségének, fáradhatatlan igyekezetének sikerüljön ama ellentéteket kiegyenlíteni, melyek új állása ép úgy mint a régi magában foglal, mindenkor elismerésben részesüljön és ama polcot elérje a mit fényes tulajdonságai folytán meg is érdemel.

A budapesti dohányraktár. Már évekkkel ezelőtt úgy határozott a pénzügyminiszterium, hogy a m. kir. dohányraktárt, mely jelenleg a fővámháznál van letéteményezve, egy arra a czélra épített külön épületben tartsák. Ama hiányok, melyeket e hivatal csak úgy helyszükében, mint összes berendezésében felmutat, már évek óta érezhetők. De még sohasem vált oly érezhetővé és szükséges ezen hivatal alapjában újítani, mint jelenleg. Leszámítva a nevelésben kicsiny helyiségeket, hol sok millió értékű árut raktározunk, a hivatalos eljárás is oly patriarkálisnak tünik fel, mint aligha volt az negyven évvel ezelőtt. Legközelebb találunk alkalmat erre visszatérni, hogy milyen módon adják ki az árukat és egyáltalán hogy vezetik az üzletet és igaznak fogják találni ama kijelentésünket, hogy az ilyen dohányraktár nem való századunkba.

Az adóleírás. A P. E. jelenti: Lukács László pénzügyminiszter rendeletet adott ki, a melyben az elemi károk esetén követelhető adóleírás ügyét szabályozza. A pénzügyi kormány egyúttal közzétett rendeletet adott ki, a melyben figyelmezteti a pénzügyigazgatóságokat, hogy elemi kár esetén a kár az illető földrészlet

tulajdonosa által s ha a kárvallott földbirtokosok többen vannak, e végre megbízott két képviselőjük által mindenkor írásban jelentendő be. Helytelen azonban az egyes pénzügyigazgatóságok részéről tapasztalt amaz eljárás, hogy a kizsádkák által előterjesztett bejelentések alapján nagyobb birtokosok, sőt uradalmak is adóleengedésben részesíttetnek, mert egyrésztől méltán elvárható a nagyobb birtokosoktól és szervezett gazdasági karral ellátott uradalmaktól, hogy az írásbeli bejelentést maguk tegyék, másfelől föl sem tehető, hogy megbízott képviselőjük gyanánt egyszerű földmives emberek szerepeljenek. Mindezeknél fogva a nagyobb birtokosoktól és uradalmaktól megkövetelhető az elemi kár külön bejelentése, míg a földmives osztályhoz tartozó kisbirtokosok érdekében a megbízás által való bejelentés elfogadható, illetőleg az a méltányosság legszélsőbb határáig kiterjeszhető. A rendelet végül utasítja a pénzügyigazgatósági tisztviselőket, a kik elemi kár esetén bizottsági főlvétele ki vannak küldve, hogy mindenkor a helyszínen szeressenek meggyőződést a megbízás utján való bejelentés hitelességéről és valódiságáról.

A német vámtarifá. Berlinből jelentik nekünk: A Lokalanzeiger értesülése szerint a szövetségtanács nem helyesli a vámtarifajavaslatot közzétett alakjában és valószínűleg lényeges változtatásokat fog rajta eszközölni. A centrumkörök azt hiszik, hogy behatárol meg kell vizsgálni, hogy az ipar és a kereskedelem mostani világában meddig lehet menni a legszükségesebb élelmiszerek megdrágításában. — Egy másik berlini távirat jelenti: A lapoknak azt a hírt illetőleg, hogy a vámtarifajavaslatnak egy példánya közzététel előtt egy londoni pénzügyi ujság birtokába jutott, a Vossische Zeitung arról értesül, hogy a politikai rendőrség által tett lépések e gyanu megerősítésére vezettek, azonban teljesen ki van zárva, hogy politikai természetű vétségéről volna szó. Csak haszonlesési szándékról elkövetett vétség fogor fónn.

13286

V. 1901.

Hirdetmény.

A tatai dohánygyárúda és az ezzel összekapcsolt dohány- és szivarkülönlegességi árúda újból betöltése iránt a komáromi m. kir. pénzügyigazgatóságnál f. é. szeptember hó 16-án délelőtti 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

A tatai dohánygyárúda 1900. évi forgalma 365.323 korona, a dohánykiszárua forgalma 21.202 korona, a dohány- és szivarkülönlegességi árúda ugyanazon évi forgalma pedig 16.903 koronát tett ki.

A versenytárgyalás feltételei és az írásbeli ajánlat mintája, valamennyi pénzügyigazgatóság a komáromi és tatai m. kir. adóhivatalok, a komáromi m. kir. sóhivatal, a komáromi m. kir. pénzügyőri biztosság, a komáromi, tatai, ó-gyallai és ácsi pénzügyőri szakaszok, Tata és Tóváros községek előjáróságainál megtekinthetők.

Az ajánlatok kellően felszerelve és 1200 korona bantatpénz letételét igazoló adóhivatali nyugtával ellátva f. évi szeptember hó 16-án délelőtti 10 óráig a komáromi m. kir. pénzügyigazgatóság főnöke vagy helyettesénél nyújtandók be.

Komárom, 1901. évi július hó 19-én.

A komáromi m. kir. pénzügyigazgatóság.

„DOHANYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Die Tabak-Kleintrafiken der Hauptstadt. — Vermischtes.

Die Tabak-Kleintrafiken der Hauptstadt.

Wir beginnen mit dem Ende. Das, was wir in diesem Artikel begründen wollen, haben wir schon wiederholt gesagt. Wir klagen nicht die Beamtenschaft an, die den Unfug trotz gegentheilige Verordnungen unterstützt, da wir recht gut wissen, dass diese Beamtenschaft einer Thatsache ohnmächtig gegenübersteht, welche Hunderten flüssigen und arbeitsamen Leuten der Hauptstadt und Tausenden in der Provinz unermesslichen Schaden zufügt. Wir klagen die Korruption an, die sich bei uns auf allen Gebieten des öffentlichen Lebens, zumeist aber wo das Einschreiten behördlicher Wirksamkeit nothwendig ist, breit macht.

Jeder, der im öffentlichen Leben eine Rolle spielt, oder zumindest eine solche zu spielen glaubt, hält sich gut dafür ein Protektor zu sein. Mit dem Erlangen eines hohen Amtes, oder einer hohen Ehrenstellung tritt auch die Grossmannsucht zu Tage, anderen Leuten auf die Beine helfen zu wollen. Dieses Bestreben wäre ja eigentlich sehr löblich, wenn im Hintergrunde nicht ganz gemeine Interessen lauern würden. Bald ist es eine schöne Frau, bald Geldgier, bald Landsmannschaft, bald Bezahlung für Kortessdienste, welche den Protektor veranlassen zu protegiren und mit dem Klange seines Namens das Ohr des pflichtgetreuen ehrlichen Beamten zu betäuben.

Jawohl, es ist ein wahrer Skandal, mit welcher Unverfrorenheit sogenannte hochgestellte Personen die Beamtenschaft dazu förmlich zwingen, gegen ihrer Überzeugung und gegen der Stimme ihres Gewisses zu handeln. Es ist ein Skandal, in welcher Weise die Protektion auf einem Gebiete geübt wird, wo sie in jedem Falle nur Unheil schafft, Existenzen zu Grunde richtet und demjenigen, den sie protegirt, in dem Falle ein Grab gräbt, wenn die Protektion von Erfolg begleitet war.

Seit Jahr und Tag schreiben wir über das skandalöse Treiben, welches sich jene Protektoren zu Schulden kommen lassen, denen sich selbst die höchstgestellten Beamten des Landes nicht erwehren können. Es nützt alles nichts. Trotzdem Minister und Staatssekretär es schon hunderte Male geäußert haben, dass sie es für verderblich halten, wenn die Anzahl der Trafiken vermehrt wird, gibt es gleichwohl keinen Tag im Jahre, an welchem nicht neuerdings Trafiklizenzen ausgefolgt werden. Leider halten diese Würdenträger des Landes diese Angelegenheiten wahrscheinlich zu kleinlich, um ernstlich den Finanz-Direktionen des Landes, sowie dem Finanz-Ministerium es zu untersagen, neue Lizenzen auszufolgen und so haben die Herren Protektoren leichtes Spiel, zumal die Visitkarte eines solch grossen Herrn oder gar sein persönliches Erscheinen gewaltig imponirt. Wir aber sagen es unumwunden gerade heraus, dass uns diese Herrschaften gar

nicht imponiren und dass wir sogar Willens sind, so oft uns eine solche Protektionsgeschichte zu Ohren kommt, sie der Öffentlichkeit sammt allen Details zu übergeben.

Wir haben bisher aus gewissen Gründen Rücksicht geübt und zwar waren es in erster Reihe die in eine Zwangslage gerathenen Beamten, welche wir nicht blossstellen wollten. Nun aber kommt die Geschichte zu arg. Über das ganze Verschleisswesen des Tabakes in Ungarn, scheint die Protektion ihre Hand gebreitet zu haben, die vernichtend einwirkt. Das ist bereits zu viel. So weit darf nicht gegangen werden.

Wir wissen es recht gut, dass man diese unsere Ansichten und Aussprüche kompetenten Ortes liest und von deren Wahrheit überzeugt ist. Wir wissen es recht gut, dass vom Finanz-Wächter angefangen bis hinauf zum kompetentesten Faktor, jeder Einzelne es weiss, dass wir Recht haben, jeder Einzelne einen Zustand verwünscht, der schon bis ans Skandalöse gediehen ist. Und doch wird die Protektion geduldet und doch werden täglich in Folge dieser Protektion Lizenzen ertheilt? Und da verlangt man von den Unterbeamten, dass sie gewissenhaft ihres Amtes walten, wenn diese Unterbeamten es stündlich und täglich sehen können, dass die Empfehlung eines Bischofs, eines Generals, eines Abgeordneten, oder eines Krämers, der ein guter Kortess ist, mehr gilt, als Vorschriften, mehr gilt, als Gesetz und Recht?

Wir würden darüber nicht gar so sehr erstaunt sein, wie wir es de facto sind, wenn es sich dabei wirklich um die Unterstützung armer, hilfsbedürftiger Leute handeln würde, wenn von einer Unterstützung überhaupt dabei die Rede sein kann. Nun aber ist hier fürs Erste nicht von einer Unterstützung die Rede und nur von einer Laune, von einer Caprice, die darauf gerichtet ist, anderen, schon bestehenden Trafikbesitzern das Einkommen zu schmälern; andererseits sind es in den seltensten Fällen wirklich bedürftige Leute, zu deren Gunsten die Protektoren einschreiten, nachdem in den meisten Fällen es sich um Damen handelt, die das vierzigste Lebensjahr schon überschritten und deren einstige Schönheit durch den letzten Liebesdienst einer Protektion entlohnt wird.

Wie gesagt, wir haben schon sehr oft dieses Kapitel behandelt, leider mit geringem, oder besser gesagt, gar keinem Resultat. Gering nennen wir jenes Resultat, welches den ehrlichen, pflichtgetreuen Beamten bei dem Lesen unserer Artikel einen Seufzer entringt, da er dagegen nichts thun kann; kein Resultat dagegen erblicken wir in der fortgesetzten Ertheilung der Lizenzen, sowohl in der Hauptstadt, wie in den Provinzstädten des Landes. Dass diese Angelegenheit bisher noch nicht im Abgeordnetenhaus zur Sprache kam, begreifen

wir recht gut, da ein sehr grosser Theil dieses Abgeordnetenhauses selber zu den Protektoren zählt. Vermeinen jedoch diese Herren, dass dies ewig so fort gehen wird, dann irren sie gewaltig. Auch der Wurm rührt sich, wenn er getreten wird. Wird die Sache in dieser Weise fortgetrieben, dann werden sich die Tabak-Kleintrafikanten des Landes ebenfalls rühren. Die Ertheilung der Lizenzen ist schliesslich an gewisse Vorschriften gebunden. Man zeige uns auch nur einen Fall, wo diese Vorschriften eingehalten wurden.

Vermischtes.

Kön. Rath Finanz-Direktor Paul Gassner. Mit lebhaftem Bedauern, wenn auch andererseits mit hoher Befriedigung, nehmen wir Kenntniss von dem Scheiden des seit fünf Jahren unermüdet und erspriesslich wirkenden Direktors der hauptstädtischen Finanz-Direktion aus seinem Amte. Herr kön. Rath *Paul Gassner* hat es während dieser Zeit, wie kaum einer seiner Vorgänger, in hohem Masse verstanden, sich sowohl die Gunst des mit ihm verkehrenden Publikums zu erringen, wie auch diejenige der Oberbehörden, welche in ihm einen tüchtigen, gewissenhaften, energischen, fleissigen und ehrlichen Beamten fanden und ehrten. Seine Ernennung zum Steuerinspektor der Haupt- und Residenzstadt Budapest ist daher auch der Ausfluss des grossen Vertrauens, welches ihm der Finanz-Minister entgegenbringt, wie auch darauf zurückzuführen, dass sein conciliantes Benehmen im Umgange mit dem Publikum musterhaft genannt werden kann. Die Budapester Tabak-Verschleisser, die den gewesenen Finanz-Direktor sehr häufig in den kleinsten Dingen in Anspruch nahmen, müssen bezeugen, dass er allezeit mit Rath und That bereit war zu helfen, wo es nothwendig war, wie es auch niemals sein Wille war, die Zahl der Trafikanten zu vermehren, trotz der vielen Protektoren, die bei ihm vorsprachen. Wir wünschen Herrn kön. Rath Paul Gassner, dass seine ausserordentliche Befähigung, sein hoher Gerechtigkeitssinn, wie sein unermüdetes Streben die schroffen Gegensätze, welche seine neue Stellung, geradeso wie seine frühere, in sich birgt, auszugleichen, stets die gebührende Anerkennung finden möge und er jene Stufe erreiche, die er vermöge seiner glänzenden Eigenschaften auch verdient.

Die Tabak-Magazine in Budapest. Schon vor Jahren hatte man im Finanz-Ministerium den Beschluss gefasst, das kön. ung. Tabak-Magazin, welches gegenwärtig im Hauptzollamte untergebracht ist, in einem hiefür zu erbauenden separaten Gebäude unterzubringen. Die Mängel, welches dieses Amt sowohl in räumlicher, wie in Beziehung seiner gesammten Einrichtung aufzeigt, wurden ebenfalls schon vor Jahren empfunden. Niemand aber zeigte sich die Nothwendigkeit, dieses Amt vom Grunde aus neu zu reformiren, so drastisch, wie gegenwärtig. Ganz abgesehen von den lächerlich geringen Räumlichkeiten, in denen Waaren im Werthe von vielen Millionen untergebracht sind, scheint uns auch der amtliche

Vorgang ein solch patriarchalischer zu sein, wie er es vor vierzig Jahren kaum war. Wir werden demnächst Gelegenheit nehmen, darauf zurückzukommen, welcher Ort die Ausfolgung der Waaren und die Führung des Geschäftes überhaupt ist, und man wird finden, dass wir Recht haben, wenn wir behaupten, ein solches Tabak-Magazin passe für dieses Jahrhundert nicht mehr.

Was rauchen die Könige? Die Leute sind im Irrthum, welche glauben, dass gekrönte Häupter immer nur das Theuerste und Beste rauchen. Schon aus dem Grunde nicht, weil das Theuerste nicht immer das Beste ist. — Manche Könige finden sogar Genuss an recht billigem Kraut und geben vielen Leuten, die es weniger leicht thun können, ein Beispiel weiser Sparsamkeit. Es ist bekannt, dass unser Monarch, König Franz Josef bis vor Kurzem nur die sogenannten Kaiser-Virginia-Zigarren rauchte, die in der Laibacher Zigarrenfabrik eigens für ihn hergestellt wurden und

von denen das Stück 20 Heller kostet. Seit einigen Jahren hat unser König jedoch der Virginia aus Gesundheitsrücksichten entsagen müssen. Er gönnt sich über ärztlichen Rath nur mehr hin und wieder eine Pfeife, eine „Türkische“. Als Abdul Hamid davon gehört hatte, dass unser König nur mehr „Türkischen“ rauche, sandte er ihm 100,000 von seiner „Kleinen“, die aus dem allerfeinsten türkischen Tabak, welcher in dieser zarten Feinheit und so ausgesucht fein nicht in den Handel kommt und unter strengster Aufsicht der Palastbeamten hergestellt wird. Seit dieser Zeit achtet der Beherrscher aller Gläubigen sorgsam darauf, dass seine „Kleine“ stets am Hofe unseres Königs vertreten ist und so folgten der erst mehrmals weitere Sendungen. Auch Prinz-Regent Luitpold von Baiern raucht nur Billiges. Sein Lieblingskraut ist die „Donna Anna-Zigarre“, das Stück zu 24 Heller, eine kräftige Geschmackzigarre, von welchen der greise Fürst seit Jahrzehnten ohne Schaden täglich 8 bis 10

Stück in Rauch aufgeben lässt. Seinen Gästen lässt der Prinz-Regent zwei Sorten Import, das Stück zu je 40 und 90 Heller, reichen. Der 83jährige Adolf Grossherzog von Luxemburg raucht unsere Regalia-Favorita-Zigarren, das Stück zu 40 Heller und hie und da, um Abwechslung in seinen Geschmack zu bringen, eine Kaiser-Virginia-Zigarre, wie sie unser König zu rauchen pflegt. Auch Kaiser Wilhelm II. von Deutschland gibt für das Rauchen nicht viel aus; er raucht täglich bloß einige Zigarretten, das Stück zu 25 Heller. Den Gästen werden gute Flor de Cuba, echte Upman oder Bock angeboten. Dem Kronprinz wurde das Rauchen vom Kaiser an seinem sechzehnten Geburtstag offiziell gestattet und der Vater schenkte dem Sohn eine hübsche, eigenartig ziselirte, silberne Zigarretendose und bemerkte dabei: „Ich rathe Dir, die erste Zigarrette nach genossener Mahlzeit zu rauchen und Dich dann aber frühzeitig aus der Gesellschaft zurückzuziehen.“

Nagy- és kistőzsdék figyelmébe!

POJATZI FL. és TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányait és pedig úgy **kénes-**, mint különösen **s alon-gyufájokat**.

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,

Magyar korona-svédgyufa,

Magyar honvéd-szobor-gyufa,

Krokodil-gyufa és

Magyar Imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arczépeivel díszítvők.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szíves rendeléseiket közvetlenül **Dentsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. sz. alatt van raktárunk.**

POJATZI FL. és TÁRSA

cs. k. szabadalmazott gyufanemű gyára

DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY!

GYÁRI RAKTÁR:

GOLDZIEHER GÉZÁ-nál

BUDAPEST, V., SAS-UTCZA 29. SZÁM.